

STYRESAK 17-2009   ØKONOMIRAPPORT NR. 1-2009 OG 2-2009

Sakspapirer ble ettersendt.

Møtedato: 23. mars 2009

Vedlagt følger økonomirapport nr. 1-2009 og nr. 2-2009.

Resultatet for de to første månedene viser et negativt avvik fra budsjett på 30,5 millioner kroner. Avviket i regnskapene hittil i år er en negativ inntektseffekt på 15 mill kroner og en kostnadsoverskridelse på 15 mill kroner. På kostnadssiden er den vesentligste forklaringen et merforbruk av overtid og ekstrahjelp utover ikke-budsjetterte refunderte sykepenger, på om lag 16 millioner kroner. Med hensyn til inntektseffekten så er denne mer sammensatt, men det må konstateres at virksomhetene ikke har skalert ned bruk av arbeidskraft tilsvarende fall i inntektsbringende aktivitet.

I tillegg er det noe mindre i inntekter som følge av et lavere aktivitetsnivå i januar og februar enn forutsatt.

	Regnskap februar	Budsjett februar	Avvik februar	Regnskap hittil i år	Budsjett hittil i år	Avvik hittil i år
Helgelandssykehuset HF	0,7	0,4	0,3	-0,4	0,8	-1,2
Nordlandssykehuset HF	-1,8	2,0	-3,9	-1,7	3,0	-4,7
UNN HF	-13,4	0,0	-13,4	-19,9	0,0	-19,9
Helse Finnmark HF	-5,5	-3,7	-1,7	-9,9	-4,4	-5,5
Sykehusapotek Nord HF	-1,1	-0,5	-0,6	-1,3	-0,7	-0,6
Helse Nord IKT	-0,1	-0,5	0,5	0,7	-1,1	1,8
Helse Nord RHF	6,8	7,0	-0,1	15,0	15,5	-0,6
SUM Helse Nord	-14,4	4,5	-18,9	-17,4	13,1	-30,5

I snitt er antall månedsverk redusert med 182 basert på lønnskjøringene i de tre første månedene i 2009 sett i forhold til samme periode i fjor. Nedgangen er hos Universitetssykehuset Nord-Norge HF og Nordlandssykehuset HF, der Nordlandssykehuset HF har størst nedgang sett i forhold til størrelsen.

Aktivitetsnivået er generelt sett lavere i starten av 2009 enn samme periode i 2008. Dette gjelder både somatikk, psykiatri og rusomsorg. Dette har den effekt at inntektene er lavere enn budsjettert. Dette øker resultatavviket. Kilden til denne nedgangen varierer, men det er enkeltavdelinger som har hatt midlertidig stor dropp i aktiviteten. Signaler fra enkelte av HF-ene tyder på at dette aktivitetsnivået kommer til å øke fra mars og utover.

I styresak 18-2009 *Justering av økonomiske rammer budsjett 2009* foreslås styrets buffer tilført ytterligere midler og en omfordeling av investering og drift i bufferen slik at om lag 46 millioner kroner vil være bufret i forhold til driftskostnader. Dette anses nå som en tilstrekkelig sikring i forhold til konstatert målavvik fra Helse- og omsorgsdepartementets krav til balanse.

I styresak 4-2009 *Budsjett 2009 – konsolidert* vurderer helseforetakene det slik at det mangler tiltak for over 140 mill kroner for at foretakene skal kunne oppfylle de vedtatte resultatmålene.

Adm. direktør vurderer situasjonen som alvorlig og vil iverksette ytterligere tiltak for å sikre resultatoppgåelse i 2009, herunder:

- styrking av controllerfunksjonen med hensyn til bedre analysekapasitet og –kompetanse med økt proaktivt fokus (sak vil fremlegges styret i april)
- forbedret risikostyring av virksomheten (retningslinjer for overordnet risikostyring vil fremlegges styret i april)
- effektivisering av driftsfunksjoner som renhold, kjøkken/kantine, bilhold, brøyting o.a. ved helseforetakene, herunder gjennomføring av mulighetsanalyse for konkurranseutsetting.
- vurdere å utsette igangsetting av ny aktivitet, herunder nye prosjekter innenfor psykiatri og somatikk
- utsette behandling av investeringsplan 2010 – 2018 til november 2009, da økonomisk resultat etter to måneder gir usikkerhet knyttet til økonomisk bæreevne

Styret for Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret viser til økonomirapport nr. 1-2008 og nr. 2-2008 og presiserer at resultatkravet om et overskudd på 100 millioner kroner i 2009 står fast.
2. Styret ber adm. direktør vurdere utsettelse av igangsetting av ny aktivitet.
3. Styret ber adm. direktør fremme sak vedrørende styrking av controllerfunksjonen og risikostyring for styret i april.
4. Styret ber helseforetakene vurdere effektivisering av driftsfunksjoner som renhold, kjøkken/kantine, bilhold, brøyting o. a. ved helseforetakene, herunder foreta vurderinger av konkurranseutsetting.
5. Styret utsetter behandling av investeringsplan 2010-2018 til i november 2009. Styret ber om å få en foreløpig mulighetsanalyse til styremøte i august.

Bodø, den 20. mars 2009

Lars Vorland
Adm. direktør

Trykte vedlegg: Økonomirapport nr. 1-2009
Økonomirapport nr. 2-2009

Økonomirapport nr. 1-2009

Innhold

Oppsummering av utvikling	1
Økonomi	2
Resultat	2
Funksjonsregnskap	3
Driftsinntekter	3
Driftskostnader	4
Finansposter	4
Prognose	4
Gjennomføring av tiltak	4
Likviditet og investeringer	5
Likviditet	5
Personal	6
Bemanning	6
Sykefravær	7
Aktivitet	8

Oppsummering av utvikling

Regnskapet for januar viser et resultat som er 11,6 millioner kroner dårligere enn budsjettet. Regnskapet i de første par månedene i et år er i stor grad basert på avsetninger og estimater. Dette innebærer at resultatet er beheftet med en del usikkerhet. Januarregnskapet er allikevel konsistent med konklusjonene i styresak 4/2009 *Budsjett – konsolidert* og foreløpig resultat for 2008.

Det er for tidlig å sette en prognose for 2009, men det henvises til styresak 4/2009 *Budsjett – konsolidert* der foretakene selv vurderer det slik at det mangler tiltak for over 140 mill kroner for at foretakene skal kunne oppfylle de vedtatte resultatmålene. Det er stilt krav om et overskudd på 100 millioner kroner i 2009 for å kunne bære utbyggingene i tiden fremover og kunne videreutvikle helsetilbudet til den nordnorske befolkningen.

I snitt er antall månedsverk redusert med 206 basert på lønnskjøringene i de to første månedene i 2009 sett i forhold til samme periode i fjor. Nedgangen ligger hos UNN og Nordlandssykehuset, der Nordlandssykehuset er det foretaket med størst nedgang i forhold til størrelsen.

Tall for aktivitet og funksjonsregnskap foreligger ikke ved rapporteringen for januar. Dette vil foreligge i februarrapporten.

Økonomi

Resultatrapportering	Januar			
	Resultat	Budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
Basisramme	737 212	737 232	-20	0 %
ISF egne pasienter	136 660	142 684	-6 024	-4 %
ISF somatisk poliklinisk aktivitet	11 800	12 769	-969	-8 %
Gjestepasienter	3 722	3 863	-141	-4 %
Polikliniske inntekter	19 565	19 057	508	3 %
Øremerkede tilskudd psykisk helsevern	131	186	-55	-30 %
Øremerket tilskudd "Raskere tilbake"	3 615	4 705	-1 090	-23 %
Andre øremerkede tilskudd	14 855	10 283	4 571	44 %
Andre driftsinntekter	38 939	43 476	-4 536	-10 %
Sum driftsinntekter	966 500	974 256	-7 756	-1 %
Kjøp av offentlige helsetjenester	54 941	51 729	3 213	6 %
Kjøp av private helsetjenester	34 212	37 507	-3 296	-9 %
Varekostnader knyttet til aktiviteten i foretaksgruppen	101 521	98 733	2 789	3 %
Innleid arbeidskraft - del av kto 458	4 061	3 704	357	10 %
Lønn til fast ansatte	459 284	462 263	-2 979	-1 %
Overtid og ekstrahjelp	24 002	13 992	10 010	72 %
Pensjon inkl arbeidsgiveravgift	87 705	87 586	119	0 %
Offentlige tilskudd og refusjoner vedr arbeidskraft	-29 422	-23 817	-5 606	24 %
Annen lønn	37 039	38 296	-1 257	-3 %
Avskrivninger	52 284	53 135	-851	-2 %
Andre driftskostnader	141 142	140 418	724	1 %
Sum driftskostnader	966 768	963 547	3 222	0 %
Driftsresultat	-269	10 709	-10 978	-103 %
Finansinntekter	2 364	2 366	-2	0 %
Finanskostnader	5 111	4 496	615	14 %
Finansresultat	-2 747	-2 130	-617	29 %
Ordinært resultat	-3 016	8 579	-11 595	-135 %

Tabell: Resultat i januar 2009 sammenlignet med budsjett.

Resultat

	Regnskap januar	Budsjett januar	Avvik januar
Helgelandssykehuset HF	-1,0	0,4	-1,5
Nordlandssykehuset HF	0,2	1,0	-0,8
UNN HF	-6,4	0,0	-6,4
Helse Finnmark HF	-4,4	-0,7	-3,7
Sykehusapotek Nord HF	-0,3	-0,2	-0,1
Helse Nord IKT	0,8	-0,5	1,3
Helse Nord RHF	8,1	8,6	-0,4
SUM Helse Nord	-3,0	8,6	-11,6

Tabell: Regnskap, budsjett og avvik januar 2009

Helse Nord har i januar et resultat på -3,0 millioner kroner. Dette er 11,6 millioner kroner dårligere enn budsjett.

Resultatene for januar er i stor grad basert på avsetninger og det er derfor knyttet stor usikkerhet til tallene brukt i resultatene. Det er allikevel god konsistens med foreløpig resultat for 2008 og med administrerende direktørs vurdering av effektene av tiltakene i styresak 4/2009 *Budsjett 2009 – konsolidert*. Resultatavviket vurderes derfor å i hovedsak komme som en konsekvens av manglende tiltak eller tiltak som ikke ennå er implementert.

Det er lagt en større jobb for å få periodisert budsjettene riktig i foretaksgruppen i 2009 enn i 2008. Dette vil bidra til å sikre riktig informasjon om den økonomiske utviklingen i 2009. Dette har vært tema i Helse Nords plan- og analyseforum og vil også bli fulgt videre opp.

Størst avvik i januar har UNN med et negativt avvik på 6,4 millioner kroner, tilsvarende 1,5 % for januar. Dette skyldes at foretaket ikke har implementert planlagte tiltak for reduksjon av lønnskostnader, noe som fører til at lønnskostnadene står for hele avviket i januar.

Helse Finnmark har det største negative avviket i prosent av omsetning. Dette utgjør -3 %, eller -3,7 millioner kroner. Avviket på kostnadene i Helse Finnmark kommer i hovedsak fra lønnskostnader. Det er også et lite overforbruk andre driftskostnader og varekostnader.

Helgelandssykehuset har i januar et avvik i regnskap fra budsjett på -1,5 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak at inntektene er lavere enn budsjettet, samt et overforbruk på kjøp av offentlige helsetjenester og varekostnader.

Nordlandssykehuset har et resultat som er 0,8 millioner kroner dårligere enn budsjett. Det er en generell besparelse på mange av kostnadene, med unntak av overtid og ekstrahjelp, mens det er inntektsført langt mindre inntekter på ISF-inntektene av forsiktighetshensyn.

	Resultat i % av inntekter januar	Budsjettavvik i % av inntekt januar
Helgelandssykehuset HF	-1,0 %	-1,4 %
Nordlandssykehuset HF	0,1 %	-0,3 %
UNN HF	-1,5 %	-1,5 %
Helse Finnmark HF	-3,6 %	-3,0 %
Sykehusapotek Nord HF	-1,1 %	-0,3 %
Helse Nord IKT	6,6 %	11,2 %
Helse Nord RHF	9,7 %	-0,5 %
SUM Helse Nord	-0,3 %	-1,2 %

Tabell: Resultat og budsjettavvik i % av inntekter i januar 2009

Funksjonsregnskap

Funksjonsregnskap foreligger ikke for januar. Dette skyldes en overgang til ny funksjonskontoplan.

Driftsinntekter

Inntektene i januarregnskapet er i stor grad basert på avsetninger og det er derfor en del usikkerhet i størrelsen i denne perioden.

Totalt sett er inntektene 7,8 millioner kroner lavere enn budsjett. Dette skyldes delvis at ISF-inntektene er lavere enn budsjettet, mens øremerkede tilskudd er høyere enn budsjett.

På grunn av at aktivitetsrapporteringen er usikker har blant annet Nordlandssykehuset valgt å kun føre den delen av inntekten som der kodingen av aktiviteten er klar.

Øremerkede inntekter er høyere enn budsjett på grunn av periodisering av prosjekter. Det er ført tilsvarende kostnader på dette slik at det ikke gir resultateffekt.

Driftskostnader

Det er et overforbruk på driftskostnader på 3,2 millioner kroner i januar.

Størst overforbruket har overtid og ekstrahjelp der det er brukt 10 millioner kroner mer enn budsjett. Refusjonene fra NAV er 5,6 millioner kroner høyere enn budsjettet. UNN og Helse Finnmark har de største overskridelsene på overtid og ekstrahjelp. Sammenlignet med januar 2008 er kostnadene på disse postene omtrent de samme ved UNN, men rundt kr 800 000 høyere for Helse Finnmark. Avviket kan skyldes manglende effekt på tiltak for å redusere overtidskostnader og en underliggende kostnadsvekst for Helse Finnmark.

Underforbruk på kjøp av private tjenester, lønn til fast ansatte og annen lønn gjør at kostnadene totalt sett ikke har større avvik i januar.

Finansposter

Finanskostnadene viser et avvik på 615 000 kroner, tilsvarende 14 % mer enn budsjett. Budsjetteringen av finanskostnadene vil bli gjennomgått på nytt, ref. kapittel om likviditet.

Prognose

Som nevnt tidligere i rapporten er det for tidlig å sette en prognose for 2009, men det henvises til styresak 4/2009 *Budsjett – konsolidert* der foretakene vurderte det til å ha manglende tiltak eller manglende effekt til rundt 140 millioner kroner. Det er stilt krav om et overskudd på 100 millioner kroner i 2009 for å kunne bære utbyggingene i tiden fremover og kunne videreutvikle helsetilbudet til den nordnorske befolkningen.

Dette innebærer at slik situasjonen er nå vil ikke Helse Nord nå resultatmålet på 100 millioner kroner i overskudd i 2009. Administrerende direktør opprettholder en prognose i tråd med styrets forutsetninger og vil ha en tett oppfølging av tiltaksplanleggingen og -gjennomføringen.

Gjennomføring av tiltak

Det er i årets første måned vanskelig å kunne stipulere effekt av tiltak.

Det vises til tiltaksplanlegging i sak 4/2009 *Budsjett – konsolidert*, vurderingene knyttet til tiltaksgjennomføringen og vedtaket der helseforetakene blir pålagt å behandle budsjettene på nytt innen 25. mars.

Likviditet og investeringer

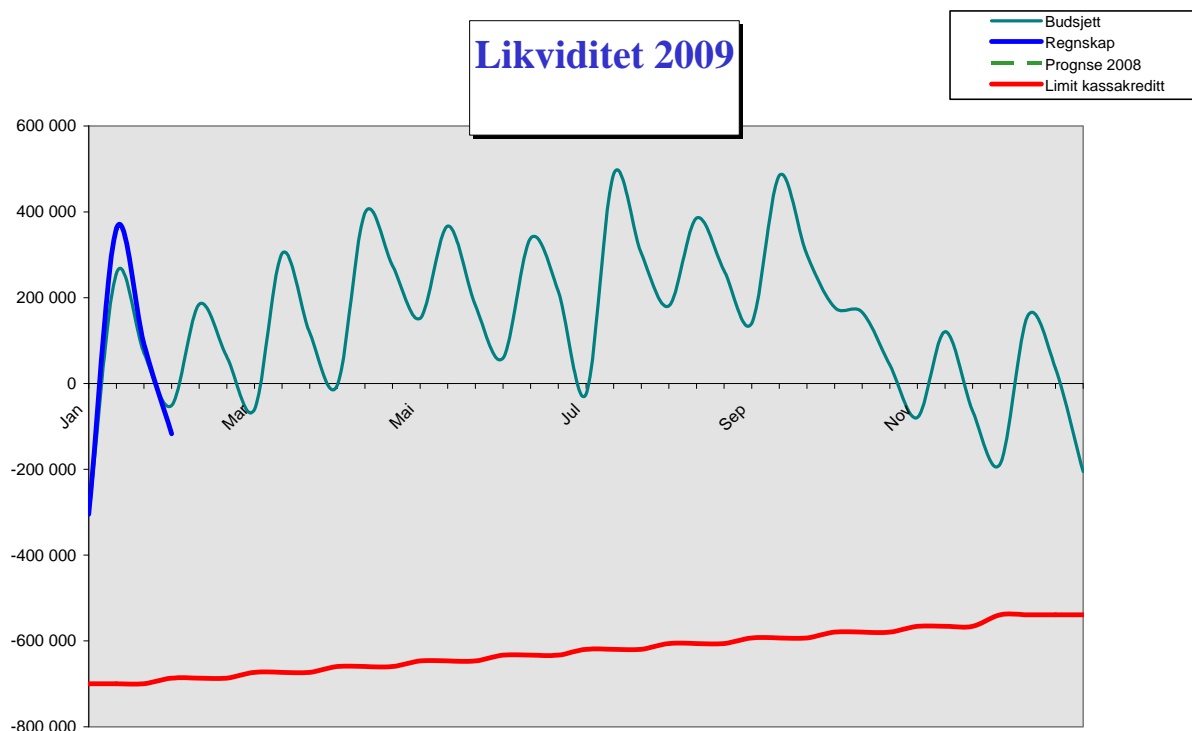
Likviditet

Fra og med 12. januar 2009 har ikke Helse Nord RHF lenger anledning til å ta opp kassakreditt lån hos vår hovedbank, Sparebank 1 Nord-Norge. Samtidig etablerte HOD lånekonto i Norges Bank hvor Helse Nord RHF kan ta opp kortsiktige lån. Trekkrammen er satt til 700 mill kroner ved oppstart, men skal reduseres til 539 mill kroner i løpet av året.

Som det fremgår av figuren er det planlagt å overoppfylle dette kravet fra HOD. Renten fastsettes halvårsvis og er 5,04 % første halvår 2009. Dette er betydelig høyere enn markedsrenten i dag. Helse Nord RHF vil derfor holde lånet fra Norges Bank lavest mulig. I likviditetsoverføringen fra HOD i begynnelsen av januar, fikk Helse Nord RHF i tillegg til ordinær overføring også forskudd på flere tilskott. Dette bidrar til bedre likviditet og dermed lavere finanskostnader i begynnelsen av året.

Ved utgangen av januar var samlet trekk på kassakreditten 117 mill kroner. Dette er 66 mill mer enn forutsatt i budsjett 2009.

Årsaken til dette er blant annet betaling av Microsoft-lisenser.

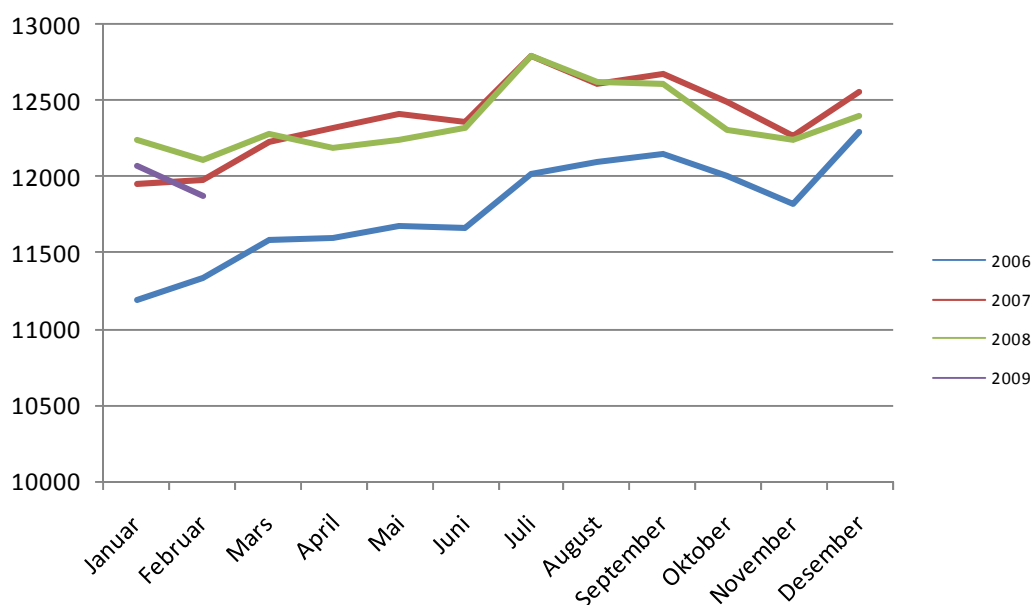
Figur: Budsjett, regnskap og trekkramme for Helse Nord 2009.

Kortsiktig lån i Norges Bank var 150 mill kroner ved utgangen av januar.

Rentenivået er på full fart ned. Selv om renten på store deler av investeringslånene er bundet, og lånegjelden øker, er samlet rentekostnad for foretaksgruppen redusert med 0,5 mill fra januar 2008. Renteinntektene til Helse Nord RHF faller også og er lavere enn budsjett. I budsjett 2009 ble det tatt høyde for en rentereduksjon på 1 %, mens renten nå har falt med ca 3 %. Dette betyr at Helse Nord RHF ikke vil oppnå de renteinntektene som er budsjettet.

Personal

Bemanning

Figur: Utvikling i antall årsverk i Helse Nord 2006 - 2009

Sammenlignet med begynnelsen av 2008 er bemanningsnivået lavere i starten av 2009.

I begynnelsen av året er det ofte etterregistreringer som generer ekstra månedsverk i lønnsystemet enten i januar eller februar. Det er derfor større usikkerhet rundt antall månedsverk i begynnelsen av året. Bruker vi tall fra lønnskjøringene i både januar og februar og sammenligner gjennomsnittlig antall månedsverk de to første månedene i 2009 med tilsvarende periode i 2008 er det en reduksjon på 207 månedsverk. I styresak 4/2009 *Budsjett - konsolidert* er det beregnet at lønnskostnadene i snitt må reduseres tilsvarende 300 årsverk for at lønnskostnadene skal kunne holdes innenfor budsjett gitt 5 % vekst i lønnskostnadene.

Det er en nedgang i månedsverkforbruket ved UNN og Nordlandssykehuset, mens det er en oppgang i Helse Finnmark og ved Helgelandssykehuset. Denne økningen vil bli fulgt opp.

Helse Nord IKT har en generell jevn økning i bemanningen som har vart over flere år. Grunnen oppgis å være en økt prosjektmengde og prosjektstillinger.

Gjennomsnittlig månedsverk	Januar og februar 2008	Januar og februar 2009	Differanse
Helse Finnmark HF	1 456	1 492	36
Universitetssykehuset Nord-Norge HF	6 001	5 826	-175
Nordlandssykehuset HF	3 226	3 086	-140
Helgelandssykehuset HF	1 231	1 288	57
Sykehusapotek Nord HF	80	78	-2
Helse Nord RHF	51	54	3
Helse Nord IKT	136	150	14
Sum Helse Nord	12 181	11 974	-207

Tabell: Gjennomsnittlig månedsverk januar og februar 2008 sammenlignet med januar og februar 2009

Sykefravær

	Jan - des 2007				Jan - des 2008			
	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager
Helgelandssykehuset HF	7,9%	4,2%	3,7%	1,9 %	8,5%	4,4%	4,1%	2,1 %
Nordlandssykehuset HF	9,2%	4,8%	4,4%	2,7 %	9,3%	5,0%	4,3%	2,4 %
Universitetssykehuset HF	9,2%	4,5%	4,8%	2,8 %	9,3%	4,7%	4,6%	2,8 %
Helse Finnmark HF	9,2%	4,3%	4,9%	2,8 %	9,1%	4,4%	4,7%	2,6 %
Sykehusapotek Nord HF	10,0%	4,2%	5,8%	3,3 %	8,3%	3,3%	5,0%	2,9 %
Helse Nord IKT	5,6%	2,1%	3,5%	1,9 %	4,8%	2,3%	2,6%	1,6 %
Helse Nord RHF	2,7%	1,8%	0,9%	0,5 %	2,8%	0,8%	2,0%	1,0 %
SUM Helse Nord	9,0%	4,5%	4,6%	2,7 %	9,1%	4,6%	4,5%	2,6 %

	Endring			
	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager
Helgelandssykehuset HF	0,6%	0,2%	0,4%	0,1 %
Nordlandssykehuset HF	0,0%	0,2%	-0,1%	-0,4 %
Universitetssykehuset HF	0,1%	0,2%	-0,1%	0,0 %
Helse Finnmark HF	-0,1%	0,1%	-0,2%	-0,2 %
Sykehusapotek Nord HF	-1,7%	-0,9%	-0,8%	-0,4 %
Helse Nord IKT	-0,8%	0,2%	-0,9%	-0,3 %
Helse Nord RHF	0,1%	-1,0%	1,1%	0,5 %
SUM Helse Nord	0,1%	0,2%	-0,1%	-0,1 %

Tabell: Sykefravær 2007 sammenlignet med sykefravær 2008.

Sykefraværet rapporteres i tråd med nasjonale retningslinjer. Dette innebærer at uttrekk fra fraværsregisteret gjøres 1,5 måned etter utgangen av den aktuelle måneden.

Sykefraværet i Helse Nord var på 9,1 % i 2008 mot 9,0 % i 2007. Dette innebærer at det er minimale endringer totalt sett. Det langsiktige målet på sykefravær er 7,5 %. Dette innebærer også at ingen av sykehusforetakene har nådd målet.

Størst forbedring har Sykehusapoteket som har redusert sykefraværsprosent med 1,7 prosentpoeng.

Helgelandssykehuset har i lengre tid hatt en trend med økende sykefravær og hadde i 2008 en økning på 0,6 prosentpoeng fra 2007 til 2008. Veksten er i hovedsak i refunderbart fravær av varighet under 56 dager. Trenden med økning i sykefraværet for Helgelandssykehuset vises også i desemberfraværet i tabellen under der også langtidsfraværet øker.

Ser vi desember isolert er det en merkbar reduksjon i sykefraværet ved Helse Finnmark sammenlignet med samme måned i 2007, mens Helgelandssykehuset og Nordlandssykehuset har vekst i sykefraværet. Dette gjelder spesielt langtidssykefravær. Se ellers tabellen under.

For videre rapportering på oppfølging av reduksjon i sykefravær vises det til 3. tertialrapport og årlig melding fra Helse Nord.

	Desember 2007				Desember 2008			
	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager
Helgelandssykehuset HF	7,5%	3,7%	3,8%	2,0 %	9,2%	5,4%	3,8%	2,0 %
Nordlandssykehuset HF	9,3%	5,1%	4,2%	2,7 %	10,6%	6,0%	4,5%	2,7 %
Universitetssykehuset HF	10,0%	5,5%	4,5%	2,8 %	9,7%	4,9%	4,9%	2,8 %
Helse Finnmark HF	10,1%	5,5%	4,5%	2,8 %	8,7%	4,0%	4,7%	2,4 %
Sykehusapotek Nord HF	11,2%	4,5%	6,7%	3,3 %	9,8%	5,5%	4,2%	2,4 %
Helse Nord IKT	6,5%	4,4%	2,1%	1,8 %	3,9%	2,5%	1,4%	0,5 %
Helse Nord RHF	3,9%	1,6%	2,3%	0,3 %	3,6%	0,0%	3,6%	1,6 %
SUM Helse Nord	9,5%	5,2%	4,3%	2,7 %	9,7%	5,1%	4,6%	2,6 %

	Endring			
	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager
Helgelandssykehuset HF	1,7%	1,7%	0,0%	0,1 %
Nordlandssykehuset HF	1,3%	0,9%	0,3%	0,0 %
Universitetssykehuset HF	-0,3%	-0,7%	0,4%	0,0 %
Helse Finnmark HF	-1,3%	-1,5%	0,2%	-0,4 %
Sykehusapotek Nord HF	-1,5%	1,0%	-2,5%	-0,8 %
Helse Nord IKT	-2,6%	-1,9%	-0,7%	-1,3 %
Helse Nord RHF	-0,3%	-1,6%	1,3%	1,3 %
SUM Helse Nord	0,2%	-0,1%	0,3%	0,0 %

Tabell: Sykefravær desember 2007 sammenlignet med desember 2008

Aktivitet

Komplette og kvalitetssikrede tall for aktiviteten i januar foreligger ikke per dato, og vil bli rapportert i februarrapporten.

Økonomirapport nr. 2-2009

Innhold

Oppsummering av utvikling	1
Økonomi	2
Resultat	3
Funksjonsregnskap	4
Driftsinntekter	5
Driftskostnader	5
Finansposter	5
Periodiseringer av driftskostnader	6
Prognose	7
Gjennomføring av tiltak	7
Likviditet og investeringer	7
Personal	9
Bemanning	9
Sykefravær	10
Aktivitet	11
Antall opphold somatikk:	11
Psykiatri	11
Barne- og ungdomspsykiatri	12
Voksenpsykiatri	12
Rusomsorg	12
Vedlegg:	13
Aktivitet somatikk	13
Aktivitet psykisk helsevern for barn og ungdom	14
Aktivitet voksenpsykiatrien	15
Aktivitet rusomsorgen	16

Oppsummering av utvikling

Regnskapet for februar viser et resultat som er 18,9 millioner kroner dårligere enn budsjettet. Regnskapet i de første par månedene i et år er i stor grad basert på avsetninger og estimater. Dette innebærer at resultatet er beheftet med noe usikkerhet. Resultatet er allikevel konsistent med konklusjonene i styresak 4/2009 *Budsjett – konsolidert* og foreløpig resultat for 2008.

Resultatet for de to første månedene viser et avvik fra budsjett på 30,5 millioner kroner. Avviket i regnskapene hittil i år er en negativ inntektseffekt på 15 mill kroner og en kostnadsoverskridelse på 15 mill kroner. På kostnadssiden er det vesentligste forklaringen et merforbruk av overtid og ekstrahjelp utover ikke-budsjetterte refunderte sykepenger, på omlag 16 millioner kroner. Med hensyn til inntektseffekten så er denne mer sammensatt, men det må konstateres at virksomhetene ikke har skalert ned bruk av arbeidskraft tilsvarende fall i innteksbringende aktivitet.

Aktivitetsnivået er generelt sett lavere i starten av 2009 enn samme periode i 2008. Dette gjelder både somatikk, psykiatri og rusomsorg. Dette har den effekt at inntektene er lavere enn budsjettet. Dette øker resultatavviket. Kilden til denne nedgangen varierer, men det er

enkeltavdelinger som har hatt midlertidig stor dropp i aktiviteten. Signaler fra enkelte av HF'ene tyder på at dette aktivitetsnivået kommer til å øke fra mars og utover.

Det er for tidlig å sette en prognose for 2009, men det henvises til styresak 4/2009 *Budsjett – konsolidert* der foretakene selv vurderer det slik at det mangler tiltak for over 140 mill kroner for at foretakene skal kunne oppfylle de vedtatte resultatmålene. Det er stilt krav om et overskudd på 100 millioner kroner i 2009 for å kunne bære utbyggingene i tiden fremover og kunne videreutvikle helsetilbudet til den nordnorske befolkningen. Et negativt resultatavvik på 30 mill kroner etter 2 måneder, vil innebære et budsjettavvik for 2009 på 180 millioner kroner dersom det i løpet av året ikke etableres et inntektsnivå tilsvarende budsjett, og oppnås effekt av de budsjetterte/planlagte tiltak som skulle vært iverksatt i de to første måneder. Dette vil i så fall bety et avvik fra HODs resultatkrav på 80 millioner kroner dersom det ikke iverksettes og realiseres effekt av ytterligere tiltak.

Administrerende direktør vurderer situasjonen slik at det er nødvendig med ytterligere tiltak i tillegg til at det må oppnås effekt av planlagte tiltak som forutsatt i budsjettet.

Administrerende direktør opprettholder per februar en prognose i tråd med styrets forutsetninger og vil ha en tett oppfølging av tiltaksplanleggingen og -gjennomføringen.

I snitt er antall månedsverk redusert med 182 basert på lønnskjøringene i de tre første månedene i 2009 sett i forhold til samme periode i fjor. Nedgangen ligger hos UNN og Nordlandssykehuset, der Nordlandssykehuset er det foretaket med størst nedgang i forhold til størrelsen.

Økonomi

Resultatrapportering	Februar				Akkumulert per Februar			
	Resultat	Budsjett	Avvik i kr	Avvik i %	Resultat	Budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
Basisramme	753 202	753 320	-119	0 %	1 490 414	1 490 553	-139	0 %
ISF egne pasienter	133 953	144 141	-10 188	-7 %	270 614	286 825	-16 212	-6 %
ISF somatisk poliklinisk aktivitet	14 367	12 735	1 631	13 %	26 167	25 505	662	3 %
ISF-inntekt kostnadskrevende legemidler UTENFOR sykehus	0	0	0	0 %	0	0	0	0 %
Gjestepasienter	4 104	3 867	237	6 %	7 825	7 730	96	1 %
Polikliniske inntekter	18 791	19 646	-855	-4 %	38 356	38 702	-347	-1 %
Øremerkede tilskudd psykisk helsevern	213	-1 422	1 635	-115 %	344	-1 236	1 580	-128 %
Øremerket tilskudd "Raskere tilbake"	3 649	4 688	-1 039	-22 %	7 265	9 394	-2 129	-23 %
Andre øremerkede tilskudd	11 463	9 628	1 835	19 %	26 318	19 911	6 406	32 %
Andre driftsinntekter	42 099	43 068	-969	-2 %	81 039	86 544	-5 505	-6 %
Sum driftsinntekter	981 841	989 672	-7 831	-1 %	1 948 341	1 963 928	-15 587	-1 %
Kjøp av offentlige helsetjenester	54 688	53 020	1 669	3 %	109 630	104 748	4 881	5 %
Kjøp av private helsetjenester	36 050	36 506	-456	-1 %	70 262	74 014	-3 752	-5 %
Varekostnader knyttet til aktiviteten i foretaksgruppen	98 247	99 129	-883	-1 %	199 768	197 862	1 906	1 %
Innleid arbeidskraft - del av kto 458	10 720	8 472	2 248	27 %	14 781	12 175	2 605	21 %
Lønn til fast ansatte	434 284	436 491	-2 208	-1 %	861 399	861 925	-526	0 %
Vikarer	28 268	25 031	3 237	13 %	60 437	61 861	-1 423	-2 %
Overtid og ekstrahjelp	31 107	15 821	15 286	97 %	55 109	29 813	25 295	85 %
Pensjon inkl arbeidsgiveravgift	87 138	87 183	-45	0 %	174 842	174 769	74	0 %
Offentlige tilskudd og refusjoner vedr arbeidskraft	-28 681	-25 281	-3 400	13 %	-58 104	-49 098	-9 006	18 %
Annen lønn	39 830	39 247	583	1 %	76 869	77 543	-674	-1 %
Avskrivninger	52 801	53 730	-929	-2 %	105 086	106 866	-1 780	-2 %
Nedskrivninger	0	0	0	0 %	0	0	0	0 %
Andre driftskostnader	149 656	152 628	-2 972	-2 %	290 798	293 046	-2 248	-1 %
Sum driftskostnader	994 108	981 978	12 130	1 %	1 960 876	1 945 524	15 352	1 %
Driftsresultat	-12 267	7 694	-19 961	-259 %	-12 536	18 403	-30 939	-168 %
Finansinntekter	2 130	1 380	750	54 %	4 494	3 746	748	20 %
Finanskostnader	4 258	4 539	-281	-6 %	9 370	9 036	334	4 %
Finansresultat	-2 128	-3 160	1 031	-33 %	-4 876	-5 290	414	-8 %
Ordinært resultat	-14 395	4 535	-18 930	-417 %	-17 411	13 113	-30 525	-233 %

Tabell: Resultat i februar 2009 og hittil i år sammenlignet med budsjett.

Resultat

	Regnskap februar	Budsjett februar	Avvik februar	Regnskap hittil i år	Budsjett hittil i år	Avvik hittil i år
Helgelandssykehuset HF	0,7	0,4	0,3	-0,4	0,8	-1,2
Nordlandssykehuset HF	-1,8	2,0	-3,9	-1,7	3,0	-4,7
UNN HF	-13,4	0,0	-13,4	-19,9	0,0	-19,9
Helse Finnmark HF	-5,5	-3,7	-1,7	-9,9	-4,4	-5,5
Sykehusapotek Nord HF	-1,1	-0,5	-0,6	-1,3	-0,7	-0,6
Helse Nord IKT	-0,1	-0,5	0,5	0,7	-1,1	1,8
Helse Nord RHF	6,8	7,0	-0,1	15,0	15,5	-0,6
SUM Helse Nord	-14,4	4,5	-18,9	-17,4	13,1	-30,5

Tabell: Regnskap, budsjett og avvik februar 2009 og hittil i år

Helse Nord har i februar et resultat på -14,4 millioner kroner. Dette er 18,9 millioner kroner dårligere enn budsjett.

Resultatene for januar og februar er i stor grad basert på avsetninger og det er derfor knyttet stor usikkerhet til tallene brukt i resultatene. Det er allikevel god konsistens med foreløpig resultat for 2008 og med administrerende direktørs vurdering av effektene av tiltakene i styresak 4/2009 *Budsjett 2009 – konsolidert*. Resultatavviket vurderes derfor å i hovedsak komme som en konsekvens av manglende tiltak eller tiltak som ikke ennå er implementert.

Det er lagt en større jobb for å få periodisert budsjettene riktig i foretaksgruppen i 2009 enn i 2008. Dette vil bidra til å sikre riktig informasjon om den økonomiske utviklingen i 2009. Dette har vært tema i Helse Nord's plan- og analyseforum og vil også bli fulgt videre opp.

UNN er det foretaket som har dårligst resultat. UNN har et resultat som er 13,4 millioner kroner dårligere enn budsjett i februar, og 19,9 millioner kroner dårligere enn budsjett hittil i år. Dette knytter seg i hovedsak til lavere aktivitetsbaserte inntekter (-8 millioner kroner) og overforbruk på overtid og ekstrahjelp på 17,1 millioner kroner. Overtid og ekstrahjelp ligger på samme nivå som i samme periode i fjor. Dette innebærer at det i hovedsak er manglende effekt av tiltak for å redusere variabel lønn som utgjør avviket.

Helse Finnmark har et mindre avvik i februar enn i januar. Helse Finnmark har et resultat på -5,5 millioner kroner, noe som er 1,7 millioner kroner dårligere enn budsjett. Avviket på kostnadene i Helse Finnmark kommer i hovedsak fra lønnskostnader. Det er også et lite overforbruk på andre driftskostnader og varekostnader.

Helgelandssykehuset har i februar et resultat på 663 000 kroner. Dette er 309 000 kroner bedre enn budsjett. Foretaket har lavere inntekter enn budsjettet, men tilsvarende lavere lønnskostnader. Sandnessjøen, som tidligere har gått med underskudd, har hittil i år budsjettbalanse. Lønnskostnadene i Helgelandssykehuset er rundt 9 % høyere hittil i år enn for samme periode i fjor. Kostnadsnivået hittil i år er 4,1 % høyere enn samme periode i 2008.

Nordlandssykehuset har i februar et resultat som er 3,9 millioner kroner dårligere enn budsjett. Hittil i år er resultatet 4,7 millioner kroner dårligere enn budsjett. Kostnadene har et merforbruk på 5,5 millioner kroner der lønnskostnadene mer enn utgjør hele avviket (6,1 millioner kroner). Det er en generell besparelse på mange av kostnadene, med unntak av

lønnskostnader. Bakgrunnen for overskridelsene på lønnskostnader er manglende tiltak eller effekt av tiltak.

	Resultatgrad februar	Budsjettavvik i % av inntekt februar	Resultatgrad hittil i år	Budsjettavvik i % av inntekt hittil i år
Helgelandssykehuset HF	0,6 %	0,3 %	-0,2 %	-0,6 %
Nordlandssykehuset HF	-0,7 %	-1,6 %	-0,3 %	-1,0 %
UNN HF	-3,1 %	-3,1 %	-2,3 %	-2,3 %
Helse Finnmark HF	-4,6 %	-1,5 %	-4,1 %	-2,3 %
Sykehusapotek Nord HF	-4,8 %	-2,6 %	-2,9 %	-1,4 %
Helse Nord IKT	-0,4 %	3,8 %	2,9 %	7,3 %
Helse Nord RHF	8,1 %	-0,2 %	8,9 %	-0,3 %
SUM Helse Nord	-1,4 %	-1,9 %	-0,9 %	-1,5 %

Tabell: Resultat og budsjettavvik i % av inntekter i februar 2009 og hittil i år

Spesielt Helse Finnmark har et betydelig merforbruk i forhold til budsjett, men også UNN og Sykehusapoteket har et stort negativt %-vis avvik.

Funksjonsregnskap

Grunnet omlegging av funksjonskodeverket var ikke funksjonsregnskapet med i januarrapporteringen for Helse Nord. For februartallene har Helse Finnmark fremdeles ikke fått implementert denne på en god måte. Derfor er tabellen under ikke inkludert tall fra Helse Finnmark.

Brutto driftskostnader per funksjonsområde - akkumulert							
Funksjon	R denne mnd	JB denne mnd	R hittil i fjor	R hittil i år	JB hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik i prosent
Sum Somatikk	581 677	575 734	1 103 932	1 140 091	1 137 921	2 171	0,2 %
Sum Psykisk helse	137 298	134 370	264 544	273 212	268 999	4 214	1,6 %
Sum Rusomsorg	18 771	18 773	31 539	35 874	35 413	461	1,3 %
Sum Prehospitale tjenester	112 369	110 328	200 732	218 884	217 757	1 128	0,5 %
Sum Personal og adm	21 143	19 757	36 010	43 846	41 146	2 700	6,6 %
Sum driftskostnader	871 257	858 961	1 636 757	1 711 908	1 701 235	10 673	0,6 %

Tabell: Funksjonsregnskap denne måned og hittil i år sammenlignet med budsjett og hittil i 2008

Det største overforbruket kommer innen psykisk helsevern med 4,2 millioner kroner. Samtidig er aktiviteten innen området lavere enn planlagt. Overforbruket på kostnader totalt i Helse Nord eksklusive Helse Finnmark er 10,6 millioner kroner. Dette er lavere enn resultatavviket, noe som har bakgrunn i at den lavere aktiviteten i foretaksgruppen har gitt lavere inntekter enn budsjettet.

Til forskjell fra i fjor er overskridelsene innen psykisk helsevern så store at selv om somatisk helsetjenester har overskridelser reduseres andelen somatikk utgjør av totalkostnadene.

Økningen i kostnadene på prehospitale tjenester kommer i stor grad fra økning i kostnader på luftambulansetjenesten.

Funksjon	Andel av totale driftskostnader			
	R hittil i fjor	R hittil i år	JB hittil i år	JB 2009
Sum Somatikk	67,4 %	66,6 %	66,9 %	66,7 %
Sum Psykisk helse	16,2 %	16,0 %	15,8 %	15,7 %
Sum Rusomsorg	1,9 %	2,1 %	2,1 %	2,3 %
Sum Prehospitale tjenester	12,3 %	12,8 %	12,8 %	12,8 %
Sum Personal og adm	2,2 %	2,6 %	2,4 %	2,5 %
Sum driftskostnader	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Tabell: Andel kostnader prosentvis fordelt på funksjoner i hittil i fjor, hittil i år og sammenlignet med justert budsjett hittil i år og totalbudsjett for 2009.

Driftsinntekter

Driftsinntektene på begynnelsen av året er beheftet med en del usikkerhet. Spesielt er en del av de aktivitetsbaserte inntektene ført etter forsiktige estimat. Det er også en reell reduksjon i aktiviteten de første to månedene.

I februar er inntektene 7,8 millioner kroner lavere enn budsjett. Hittil i år er inntektene 15,6 millioner kroner lavere enn budsjett.

Dette skyldes i stor grad ISF-inntekter for egne pasienter. Her er det 16,2 millioner kroner mindre i inntekter enn budsjettet.

Det er ikke ført inntekter på ISF-inntekt på kostnadskrevende legemidler utenfor sykehus da det fremdeles mangler grunnlag for å beregne denne. Det er heller ikke ført kostnader på dette.

Øremerkede inntekter er høyere enn budsjett på grunn av periodisering av prosjekter. Det er ført tilsvarende kostnader på dette slik at det ikke gir resultat effekt.

Driftskostnader

Det er et overforbruk på driftskostnader på 12,1 millioner kroner i januar. Det er for det meste knyttet til overtid, ekstrahjelp og vikarer (til sammen 18,5 millioner kroner) og må tolkes som et utslag av manglende tiltak og mangel på effekt av tiltakene. Hittil i år er overforbruket på overtid, ekstrahjelp og vikarer 23,9 millioner kroner. Helse Nord har mottatt 9 millioner kroner mer i refusjoner enn budsjettet. Dette kompenserer for noe av overforbruket på variabel lønn.

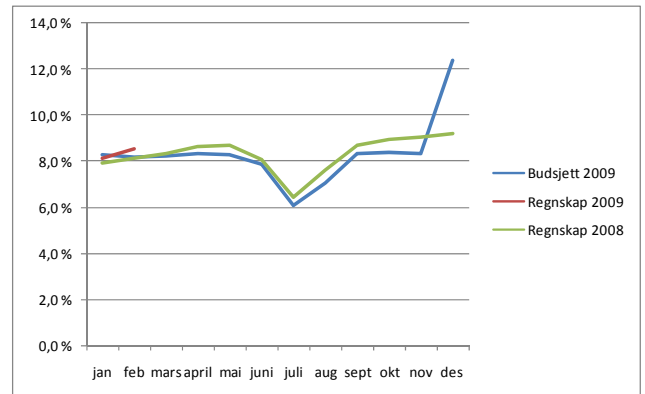
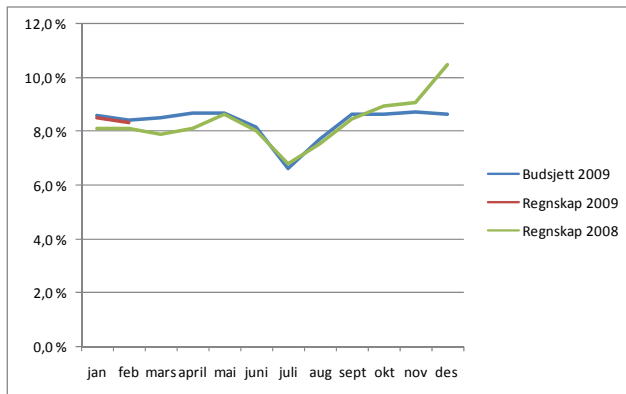
De største overskridelsene på variabel lønn har UNN og Helse Finnmark som har et overforbruk på henholdsvis 124 % og 93 % på overtid og ekstrahjelp.

Det er noe underforbruk på lønn til faste ansatte og andre driftskostnader hittil i år. Dette henger sammen med at det i hovedsak er på variabel lønn tiltakene ikke har hatt effekt.

Finansposter

Finanskostnadene er noe lavere enn budsjett i februar og er knappe 4 % høyere enn budsjett hittil i år. Finansresultatet er 8%, eller knappe 414 000 kroner bedre enn budsjett.

Periodiseringer av driftskostnader

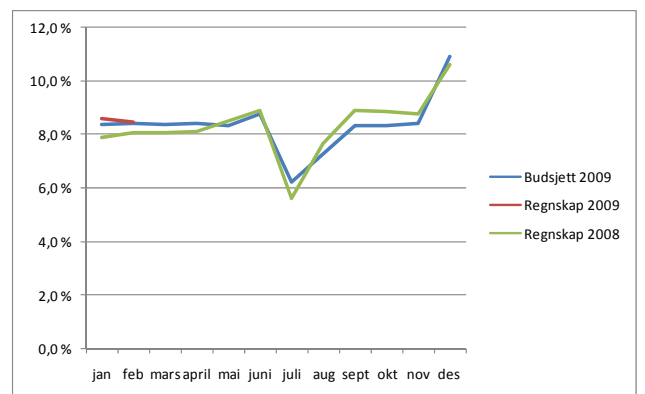
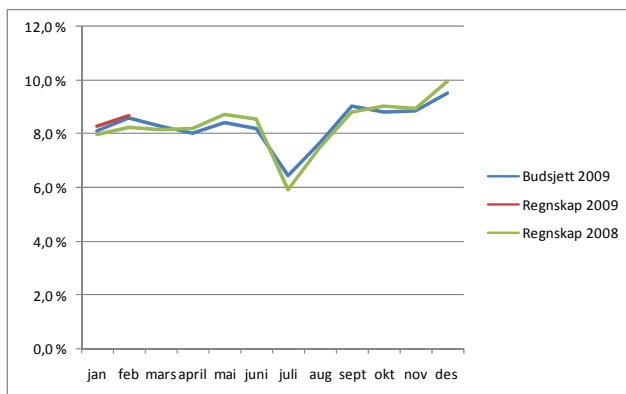
Periodiseringer av driftskostnader regnskap 2008 og budsjett og regnskap 2009. Helgelandssykehuset (venstre) og Nordlandssykehuset (høyre)

Generelt sett vil kostnadsnivået de siste månedene være høyere i andre halvår enn i første halvår. Den største årsaken til dette er at lønnsoppgjøret hvert år gir høyere lønnskostnader i andre halvår enn i første halvår.

Nordlandssykehuset og Helse Finnmark har satt av midler i desember for lønnsoppgjøret som vil bli fordelt på 2. halvår etter hvert som størrelsen av dette blir kjent.

UNN har fordelt ut budsjettet for lønnsoppgjøret utover månedene i andre halvår slik at profilen på kostnadsbudsjettet budsjettet i 2009 matcher profilen på regnskapet i 2008.

Helgelandssykehuset har etter eget utsagn hatt flere gjennomganger av det budsjetterte kostnadsnivået, men kostnadsnivået i månedene september – desember er det omtrent samme som for de første månedene i 2009. Dette setter spørsmål om det er avsatt tilstrekkelig med budsjett for lønnsoppgjøret og ev. kostnadsøkninger mot slutten av året. Dette følges opp med foretakene.

Periodiseringer av driftskostnader regnskap 2008 og budsjett og regnskap 2009. UNN (venstre) og Helse Finnmark (høyre)

Prognose

Det er for tidlig å sette en prognose for 2009, men det henvises til styresak 4/2009 *Budsjett – konsolidert* der foretakene selv vurderer det slik at det mangler tiltak for over 140 mill kroner for at foretakene skal kunne oppfylle de vedtatte resultatmålene.

Det er stilt krav om et overskudd på 100 millioner kroner i 2009 for å kunne bære utbyggingene i tiden fremover og kunne videreutvikle helsetilbudet til den nordnorske befolkningen. Et negativt resultatavvik på 30 mill kroner etter 2 måneder, vil innebære et budsjettavvik for 2009 på 180 millioner kroner dersom det i løpet av året ikke etableres et inntektsnivå tilsvarende budsjett, og oppnås effekt av de budsjetterte/planlagte tiltak som skulle vært iverksatt i de to første måneder. Dette vil i så fall bety et avvik fra HODs resultatkrav på 80 millioner kroner dersom det ikke iverksettes og realiseres effekt av ytterligere tiltak.

Gjennomføring av tiltak

Det foreligger per februar ikke fullstendig tallmateriale for realisert omstilling fra helseforetakene. Tallgrunnlag som skal ligge til grunn for de detaljerte analysene er bare delvis generert. Om tiltakene har lik effekt over året, skulle effekten per februar utgjort om lag 17 % av tiltaksplanen.

Nordlandssykehuset har konkretisert ut 12-13 millioner kroner mer i tiltak og redusert uløst omstillingsproblem til 27,5 millioner kroner foreløpig. Den avdelingsvise oppfølgingen har startet på bakgrunn av februarrapporten og resultatene vil være ferdig i slutten av mars.

UNN har gjennomført tiltak for rundt 20 millioner kroner i januar og februar. Dette utgjør omtrent 9 % av årsestimatet. Anslaget for realiserte tiltak er noe redusert fra budsjettsaken. Dette er i hovedsak redusert effekt fra fellestiltak som gjestepasienter, pasienttransport og legelønnsressurser.

Helgelandssykehuset har ikke hatt en detaljert oppfølging av tiltakene på nivå, men har indikasjoner på at gjennomføringen av tiltak går etter plan.

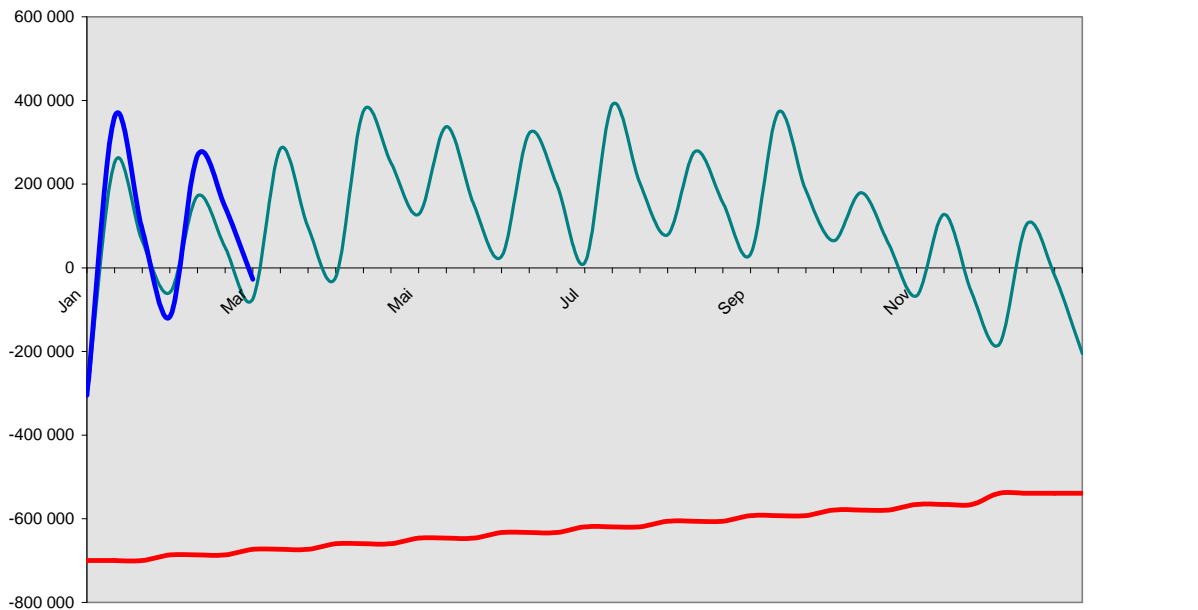
Helse Finnmark har pr. februar gjennomført 8 % av tiltakene. I det videre arbeidet gjennomgår foretaket spesielt tiltak som klassifiseres med risiko 3 og 4 og vurderer disse opp mot styrkingen av tiltak i hht. ProsessPartners rapport.

Likviditet og investeringer

Likviditetsprognosen er siden økonomirapport 1-2009 oppdatert med ny informasjon (regnskap 2008 og andre kjente endringer). Prognosen viser nå at vi kan utsette opptak av investeringslån fra HOD til oktober. I revidert prognose er dette innarbeidet.

Renten på lån fra HOD fastsettes halvårsvis og er 5,04 % første halvår 2009. Dette er betydelig høyere enn markedsrenten i dag. Helse Nord RHF vil derfor holde lånet fra Norges Bank lavest mulig. I likviditetsoverføringen fra HOD i begynnelsen av januar fikk Helse Nord RHF i tillegg til ordinær overføring også forskudd på flere tilskudd. Dette bidrar til bedre likviditeten og gir dermed lavere finanskostnader i begynnelsen av året.

Likviditet 2009 Helse Nord

Figur: Likviditet 2009, budsjett, regnskap og limit kassakreditt

Ved utgangen av februar var samlet trekk på kassakreditten 27 mill kroner. Dette er 50 mill bedre enn forutsatt i budsjett 2009. Pr. februar var det utbetalt 47 mill kroner til ulike investeringer. Det er 90 mill kroner lavere enn forutsatt i likviditetsprognosen. Hadde investeringsutbetalingene vært som forutsatt hadde likviditeten vært 40 mill kroner dårligere enn budsjettert.

Kortsiktig lån i Norges Bank var 50 mill kroner ved utgangen av februar.

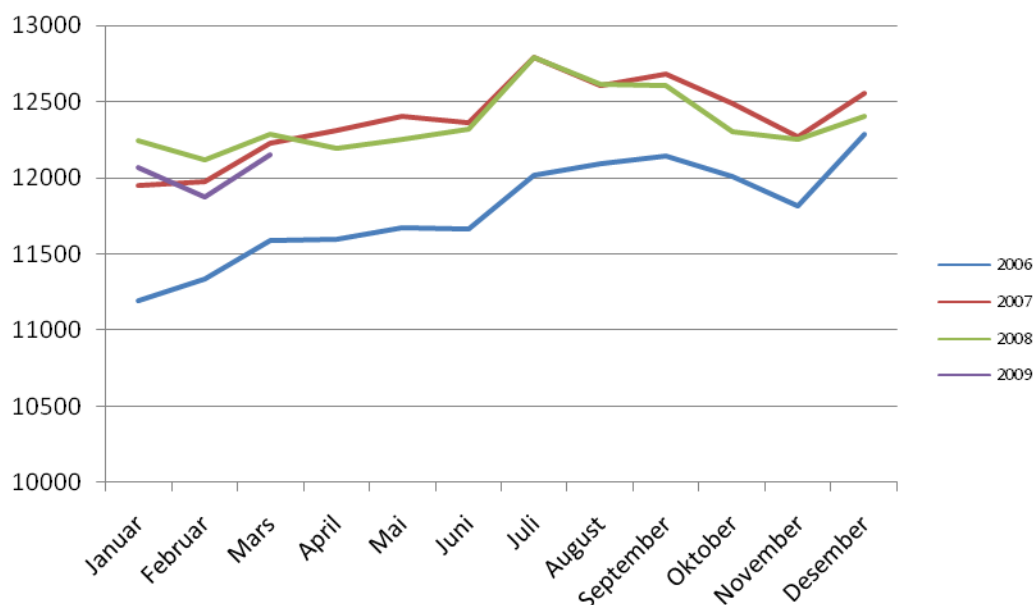
Det er gjennomført investeringer på til sammen 46,9 mill kroner i foretaksgruppen til og med februar 2009. Nordlandssykehuset har i tillegg til årets investeringsramme 94 mill kroner fra i fjor til disposisjon. De øvrige foretakene har overskredet investeringsrammen i 2008 og har dermed mindre enn årets budsjett til disposisjon. Helgelandssykehuset har et investeringsnivå som er langt høyere enn tildelt investeringsramme og har disponert 47 % av disponibel investeringsramme allerede i februar.

Investeringer	Ubrukte rammer 2002-2008	Ramme 2009	Sum disponibelt	invest hittil 09	Forbruk
Helse Nord RHF	19,7	63,6	83,3	1,9	2 %
Helse Finnmark	-12,5	29,8	17,2	3,9	23 %
UNN	-4,4	166,3	161,9	15,2	9 %
NLSH	94,5	345,9	440,4	16,6	4 %
Helgeland	-21,9	33,0	11,1	5,2	47 %
Apotek	1,5	0,0	1,5	0,0	0 %
HN IKT	18,7		18,7	4,1	22 %
Styrets disp	0,0	36,5	36,5		0 %
SUM	95,6	675,0	770,6	46,9	6 %

Tabell: Investeringer 2009: Rammer og forbruk hittil i år.

Personal

Bemanning

Figur: Utvikling i antall årsverk i Helse Nord 2006 - 2009

Månedsverksutviklingen er basert på lønnskjøringene i de aktuelle månedene. Disse er gjort før rapporteringsfristen for måneden før. Dette gjør at vi nå har data for mars. I begynnelsen av året er det ofte etterregistreringer som generer ekstra månedsværk i lønssystemet enten i januar eller februar. I mars bruker dette å være mer stabilisert.

Sammenlignet med begynnelsen av 2008 er bemanningsnivået lavere i starten av 2009. Det er 134 færre månedsværk i mars 2009 enn mars 2008. Ser vi utviklingen hittil i år viser den en reduksjon på 182 månedsværk i snitt. Dette er en lavere reduksjon fra fjorårsnivået i mars enn i de første to månedene.

I styresak 4/2009 *Budsjett - konsolidert* er det beregnet at lønnskostnadene i snitt må reduseres tilsvarende 300 årsverk for at lønnskostnadene skal kunne holdes innenfor budsjett gitt 5 % vekst i lønnskostnadene. Bemanningen er dermed høyere enn forutsatt i budsjettet.

Det er en nedgang i månedsværkforbruket ved UNN og Nordlandssykehuset, mens det er en oppgang i Helse Finnmark og ved Helgelandssykehuset. Økningen i Helgelandssykehuset er spredt på de forskjellige avdelingene. Noe av økningen i Helse Finnmark kommer av at ikke alle ambulansemånedsværkene var fasett inn i starten av året i fjor. Disse er med i år, men kan ikke forklare hele økningen.

Helse Nord IKT har en generell jevn økning i bemanningen som har vart over flere år. Grunnen oppgis å være en økt prosjektmengde og prosjektstillinger.

	Mars 2008	Mars 2009	Differanse
Helse Finnmark	1 526	1 557	31
UNN	6 016	5 881	-135
Nordlandssykehuset	3 203	3 145	-57
Helgelandssykehuset	1 268	1 282	14
Sykehusapotek Nord	82	80	-2
Helse Nord RHF	53	55	2
Helse Nord IKT	139	153	14
Sum Helse Nord	12 288	12 154	-134

Tabell: Gjennomsnittlig månedsverk januar og februar 2008 sammenlignet med januar og februar 2009

Gjennomsnittlige månedsverk	Jan - mars		Differanse
	Jan - mars 08	09	
Helse Finnmark	1 479	1 514	34
UNN	6 006	5 845	-161
Nordlandssykehuset	3 218	3 106	-112
Helgelandssykehuset	1 244	1 286	43
Sykehusapotek Nord	80	79	-2
Helse Nord RHF	52	54	2
Helse Nord IKT	137	151	14
Sum Helse Nord	12 216	12 034	-182

Tabell: Gjennomsnittlig månedsverk januar – mars 2008 sammenlignet med januar - mars 2009

Sykefravær

	Januar 2008				Januar 2009			
	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager
Helgelandssykehuset HF	8,0%	3,8%	4,1%	2,1 %	9,7%	5,0%	4,7%	2,6 %
Nordlandssykehuset HF	9,1%	4,6%	4,5%	3,1 %	9,7%	5,0%	4,7%	2,6 %
Universitetssykehuset HF	9,7%	5,0%	4,8%	3,2 %	10,0%	4,7%	5,2%	3,4 %
Helse Finnmark HF	9,7%	4,7%	4,9%	3,3 %	8,6%	4,1%	4,6%	3,0 %
Sykehusapotek Nord HF	7,2%	2,5%	4,7%	3,7 %	14,6%	5,2%	9,4%	4,9 %
Helse Nord IKT	6,0%	3,5%	2,5%	2,3 %	5,9%	3,0%	2,9%	1,5 %
Helse Nord RHF	2,7%	1,2%	1,5%	0,7 %	0,9%	0,0%	0,9%	0,9 %
SUM Helse Nord	9,3%	4,7%	4,6%	3,1 %	9,6%	4,6%	5,0%	3,1 %

	Endring			
	Totalt fravær	Fravær over 56 dager	Fravær under 56 dager	Fravær under 16 dager
Helgelandssykehuset HF	1,7%	1,1%	0,6%	0,5 %
Nordlandssykehuset HF	0,6%	0,4%	0,2%	-0,5 %
Universitetssykehuset HF	0,3%	-0,2%	0,5%	0,2 %
Helse Finnmark HF	-1,0%	-0,7%	-0,3%	-0,2 %
Sykehusapotek Nord HF	7,4%	2,7%	4,7%	1,2 %
Helse Nord IKT	-0,1%	-0,6%	0,5%	-0,8 %
Helse Nord RHF	-1,8%	-1,2%	-0,6%	0,2 %
SUM Helse Nord	0,4%	0,0%	0,4%	0,1 %

Sykefravær januar 2008 sammenlignet med januar 2009

Sykefraværet rapporteres i tråd med nasjonale retningslinjer. Dette innebærer at uttrekk fra fraværsregisteret gjøres 1,5 måned etter utgangen av den aktuelle måneden.

I januar er sykefraværet 9,6 %, noe som er litt høyere enn samme måned i 2008. Dette er i hovedsak fravær som er mellom 16 og 56 dager. Sykehusapotek Nord har et veldig høyt fravær som vil bli fulgt opp mot foretaket. Sammensetningen av fraværet kan tyde på en systemfeil.

Generelt sett er trenden at sykefraværet er litt høyere enn det har vært. For analyser av hele 2008 mot 2007 vises det til økonomirapport 1-2009

For videre rapportering på oppfølging av reduksjon i sykefravær vises det til årlig melding fra Helse Nord RHF.

Aktivitet

Antall opphold somatikk:

Helse Nord - somatisk aktivitet	2008	2009	Endring
Totalt antall opphold somatikk	24 186	22 735	-6,0 %
herav			
dagkirurgi	5 003	4 889	-2,3 %
elektive dagopphold	4 368	3 725	-14,7 %
innlagte heldøgnsopphold	14 815	14 121	-4,7 %

sum dagkirurgi og elektive dagopphold
-8,1 %

Antall opphold er i januar og februar i år noe redusert fra samme periode i 2008. Dette gjelder spesielt elektive dagopphold. Plantallene er ikke klare i skrivende stund siden dataene ikke er klare fra Analysesenteret Lovisenberg.

Grunnet at poliklinikk ble innlemmet i ISF i begynnelsen av 2008 har vi ikke sammenlignbare tall for poliklinikk nå i starten av året. Dette vil komme etter hvert. Det totale inntrykket er allikevel at aktiviteten på poliklinikk er lavere i 2009 enn i 2008.

Det er en nedgang i aktiviteten på somatikk i alle foretakene med unntak av i Helse Finnmark.

UNN har en reduksjon i aktiviteten. Noe av det som er knyttet til poliklinikk skyldes en privat avtale som er avsluttet fra 1. januar 2009. I tillegg til reduksjon i aktiviteten merkes det en økning i ventelistetallene.

Nordlandssykehuset har nedgang i Bodø, mens aktiviteten på de andre sykehusene i hovedsak er den samme som samme periode i 2008. De melder også om en reell nedgang i poliklinisk aktivitet fra samme periode i 2008.

Helgelandssykehuset har en nedgang i somatisk aktivitet. Noe av dette skyldes en økning i utskrivningsklare pasienter, mens noe også skyldes en planlagt reduksjon i aktiviteten.

Psykiatri

Plantallene er ikke klare for psykiatri og rus. Disse vil være klare ved marsrapporteringen.

Barne- og ungdomspsykiatri

Barne- og ungdomspsykiatri	2 008	2 009	endring 08-09
Antall polikliniske konsultasjoner	14 828	13 970	-5,8 %
Antall utskrevne pasienter	56	51	-8,5 %
Antall liggedøgn	3 388	1 693	-50,0 %
Antall oppholdsdager	52	0	-100,0 %
Antall tiltak (inkl ikke refusjon)	20 981	20 303	-3,2 %

Tabell: Aktivitet barne- og ungdomspsykiatri januar – februar 2008 sammenlignet med 2009

Innen barne- og ungdomspsykiatrien er aktiviteten gått ned med 3,2 % de to første månedene i 2009 sammenlignet med samme periode i fjor.

Helse Finnmark er det eneste helseforetaket med vekst fra samme periode i fjor, med en liten vekst.

På bakgrunn fra rapportene fra UNN og Nordlandssykehuset er det ventet at det blir en vekst i poliklinisk aktivitet fra mars-april.

Voksenpsykiatri

Voksenpsykiatri	2 008	2 009	endring 08-09
Antall polikliniske konsultasjoner	19 338	17 079	-11,7 %
Antall utskrevne pasienter	977	936	-4,2 %
Antall liggedøgn	21 279	20 985	-1,4 %
Antall oppholdsdager	1 479	1 325	-10,4 %
Sum tiltak	43 073	40 325	-6,4 %

Tabell: Aktivitet voksenpsykiatri januar – februar 2008 sammenlignet med 2009

Aktiviteten innen voksenpsykiatrien er lavere i begynnelsen av 2009 enn samme periode i 2008.

Rundt i helseforetakene varierer det hvilke institusjoner som har økning og nedgang. Tilbakemeldinger fra helseforetakene er at dette følges opp. Målsetningen innen voksenpsykiatrien er å vri behandlingsmetodene over på poliklinisk behandling fra dag- og døgnbehandling.

Rusomsorg

Rusomsorg	2 008	2 009	endring 08-09
Antall utskrevne pasienter	131	141	7,6 %
Antall polikliniske konsultasjoner	2 335	1 894	-18,9 %
Antall liggedøgn	7 673	7 746	1,0 %

Tabell: Aktivitet rusomsorg januar – februar 2008 sammenlignet med 2009

Sammenlignet med starten av 2008 har aktiviteten innen rusomsorgen gått noe ned de to første månedene i 2009. Spesielt er det en reduksjon i poliklinisk behandling.

Vedlegg:

Aktivitet somatikk

UNN	2008	2009	Endring
Totalt antall opphold somatikk	10 782	9 990	-7,3 %
herav			
dagkirurgi	2 049	2 084	1,7 %
elektive dagopphold	2 426	1 933	-20,3 %
innlagte heldøgnsopphold	6 307	5 973	-5,3 %

sum dagkirurgi og elektive dagopphold
-10,2 %

NLSH	2008	2009	Endring
Totalt antall opphold somatikk	7 061	6 773	-4,1 %
herav			
dagkirurgi	1 519	1 446	-4,8 %
elektive dagopphold	1 036	1 028	-0,8 %
innlagte heldøgnsopphold	4 506	4 299	-4,6 %

sum dagkirurgi og elektive dagopphold
-3,2 %

Helgeland	2008	2009	Endring
Totalt antall opphold somatikk	3 774	3 370	-10,7 %
herav			
dagkirurgi	937	913	-2,6 %
elektive dagopphold	737	530	-28,1 %
innlagte heldøgnsopphold	2 100	1 927	-8,2 %

sum dagkirurgi og elektive dagopphold
-13,8 %

Helse Finnmark	2008	2009	Endring
Totalt antall opphold somatikk	2 569	2 602	1,3 %
herav			
dagkirurgi	498	446	-10,4 %
elektive dagopphold	169	234	38,5 %
innlagte heldøgnsopphold	1 902	1 922	1,1 %

sum dagkirurgi og elektive dagopphold
1,9 %

Aktivitet psykisk helsevern for barn og ungdom

Antall polikliniske konsultasjoner BUP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	2 752	2 314	-15,9 %
UNN	5 507	5 425	-1,5 %
Nordlandssykehuset	4 728	4 626	-2,2 %
Helgelandssykehuset	1 841	1 605	-12,8 %
Sum Helse Nord	14 828	13 970	-5,8 %

Antall utskrevne pasienter - døgntilrettelagt BUP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	1	5	400,0 %
UNN	38	24	-36,2 %
Nordlandssykehuset	16	20	25,0 %
Helgelandssykehuset	1	2	100,0 %
Sum Helse Nord	56	51	-8,5 %

Antall liggedøgn - døgntilrettelagt BUP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	55	36	-34,5 %
UNN	497	288	-42,1 %
Nordlandssykehuset	917	1 076	17,3 %
Helgelandssykehuset	1 919	293	-84,7 %
Sum Helse Nord	3 388	1 693	-50,0 %

Antall oppholdsdager - dagbehandling BUP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	0	0	
UNN	0	0	
Nordlandssykehuset	52	0	-100,0 %
Helgelandssykehuset	0	0	
Sum Helse Nord	52	0	-100,0 %

Antall tiltak (både refusjon og ikke refusjon) BUP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	4 094	4 371	6,8 %
UNN	6 876	6 611	-3,9 %
Nordlandssykehuset	7 244	6 909	-4,6 %
Helgelandssykehuset	2 767	2 412	-12,8 %
Sum Helse Nord	20 981	20 303	-3,2 %

Barne- og ungdomspsykiatri	2 008	2 009	endring 08-09
Antall polikliniske konsultasjoner	14 828	13 970	-5,8 %
Antall utskrevne pasienter	56	51	-8,5 %
Antall liggedøgn	3 388	1 693	-50,0 %
Antall oppholdsdager	52	0	-100,0 %
Antall tiltak (inkl ikke refusjon)	20 981	20 303	-3,2 %

Aktivitet voksenpsykiatrien

Antall polikliniske konsultasjoner VOP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	3 023	3 063	1,3 %
UNN	8 637	6 631	-23,2 %
Nordlandssykehuset	4 528	4 460	-1,5 %
Helgelandssykehuset	3 150	2 925	-7,1 %
Sum Helse Nord	19 338	17 079	-11,7 %

Antall utskrevne pasienter - døgntilrettelagt VOP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	140	155	10,7 %
UNN	502	441	-12,2 %
Nordlandssykehuset	310	313	1,0 %
Helgelandssykehuset	25	27	8,0 %
Sum Helse Nord	977	936	-4,2 %

Antall liggedøgn - døgntilrettelagt VOP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	2 469	2 578	4,4 %
UNN	8 921	8 888	-0,4 %
Nordlandssykehuset	9 183	8 748	-4,7 %
Helgelandssykehuset	706	771	9,2 %
Sum Helse Nord	21 279	20 985	-1,4 %

Antall oppholdsdager - dagbehandling VOP	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	313	153	-51,1 %
UNN	0	0	
Nordlandssykehuset	701	732	4,4 %
Helgelandssykehuset	465	440	-5,4 %
Sum Helse Nord	1 479	1 325	-10,4 %

Voksenpsykiatri	2 008	2 009	endring 08-09
Antall polikliniske konsultasjoner	19 338	17 079	-11,7 %
Antall utskrevne pasienter	977	936	-4,2 %
Antall liggedøgn	21 279	20 985	-1,4 %
Antall oppholdsdager	1 479	1 325	-10,4 %
Sum tiltak	43 073	40 325	-6,4 %

Aktivitet rusomsorgen

Antall utskrevne pasienter - døgnbehandling RUS	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	9	11	22,2 %
UNN	68	81	19,1 %
Nordlandssykehuset	0	0	
Helgelandssykehuset	0	0	
Sigma Nord	48	41	-14,6 %
Finnmarkskollektivet	2	2	0,0 %
Klinikk Nord	4	6	50,0 %
Sum Helse Nord	131	141	7,6 %

Antall liggedøgn - døgnbehandling RUS	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	668	712	6,6 %
UNN	2 703	2 615	-3,3 %
Nordlandssykehuset	0	0	
Helgelandssykehuset	0	0	
Sigma Nord	3 007	3 234	7,5 %
Finnmarkskollektivet	584	642	9,9 %
Klinikk Nord	711	543	-23,6 %
Sum Helse Nord	7 673	7 746	1,0 %

Antall polikliniske konsultasjoner RUS	2 008	2 009	endring 08-09
Helse Finnmark	0	0	
UNN	2 000	1 629	-18,6 %
Nordlandssykehuset	335	265	-20,9 %
Helgelandssykehuset	0	0	
Sigma Nord	0	0	
Finnmarkskollektivet	0	0	
Klinikk Nord	0	0	
Sum Helse Nord	2 335	1 894	-18,9 %

Rusomsorg	2 008	2 009	endring 08-09
Antall utskrevne pasienter	131	141	7,6 %
Antall polikliniske konsultasjoner	2 335	1 894	-18,9 %
Antall liggedøgn	7 673	7 746	1,0 %